

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Oboer/5/2024
Identifikačné číslo spisu:	4411216310
Dátum vydania rozhodnutia:	12.06.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4411216310.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v exekučnej veci oprávnenej Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti povinnej 1/ A. I., narodenej XX. S. XXXX, K, P. XX a proti povinnému 2/ J. I., narodenému XX. S. XXXX, J. XXX, obaja zastúpení advokátkou JUDr. Máriou Ančinovou, Nové Zámky, Podzámska 29, o vymoženie 12 034,51 eura s príslušenstvom, zmenkovej odmeny 40,12 eura, trov konania 724 eur a trov exekúcie, o dovolaní povinných 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 8CoE/12/2022, 8CoE/13/2022-427 z 30. júna 2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Oprávnenej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 6Er/1287/2011-29 z 25. marca 2019 rozhodol o pokračovaní v exekúcii vykonávanej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Uznesením č. k. 6Er/1287/2011-366 zo 14. decembra 2021 v spojení s opravným uznesením z 24. januára 2022 súd prvej inštancie zamietol návrhy povinných 1/ a 2/ (ďalej aj „povinní“) na zastavenie exekúcie. Proti obom uzneseniam súdu prvej inštancie podali povinní odvolanie s návrhom na ich zrušenie. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) prvou výrokovou vetou uznesenia č. k. 8CoE/12/2022, 8CoE/13/2022-427 z 30. júna 2022 odmietol odvolanie povinných proti uzneseniu súdu prvej inštancie z 25. marca 2019 a druhou výrokovou vetou odmietol odvolanie povinných proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo 14. decembra 2021. O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že oprávnenej nárok na ich náhradu nepriznal, keďže jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd poukázal na to, že obe odvolania boli podané elektronicky, avšak právna zástupkyňa povinných autorizovala iba podanie „všeobecnej agendy“, predstavujúce v podstate sprievodný list o tom, že v zastúpení klientov zasiela súdu odvolanie, tvoriace prílohu

uvedeného podania, ktoré však samotné nebolo podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom, jednalo sa len o sken písomne vyhotoveného listinného odvolania. Podľa obsahu týchto nepodpísaných príloh sa povinní domáhali zrušenia napadnutých uznesení s poukazom na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Na výzvu súdu prvej inštancie (v súvislosti s odvolaním proti uzneseniu z 25. marca 2019) právna zástupkyňa povinných uviedla, že odvolanie podala z opatrnosti a keďže sa jej s povinnými nepodarilo skontaktovať, žiada odvolací súd, aby sa s týmto opakovane doručeným odvolaním zákonným spôsobom vysporiadal. Uvedenú výzvu súd zástupkyňu povinných adresoval s ohľadom na to, že rovnaké uznesenie povinní už raz napadli odvolaním, o ktorom odvolací súd rozhodol uznesením z 28. októbra 2019 tak, že odvolacie konanie zastavil, keďže povinná 1/ vzala odvolanie späť.

3. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že obe odvolania povinných je potrebné odmietnuť, keďže odvolanie proti uzneseniu z 25. marca 2019 smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému už odvolanie nie je prípustné [§ 386 písm. c) v spojení s § 369 ods. 1 veta druhá CSP] a odvolanie proti uzneseniu zo 14. decembra 2021 nemá náležitosti riadneho odvolania a pre tento nedostatok nemožno v odvolacom konaní pokračovať [§ 386 písm. d) CSP]. Zdôraznil, že autorizácia podania vo veci samej (medzi ktoré patrí i odvolanie), uskutočneného v elektronickej podobe, nahrádza podpis a slúži na identifikáciu osoby, ktorá predmetné podanie vo veci samej spísala a podpísala. Zo samotných elektronických podaní je zrejmé len to, že ich cieľom bolo podať voči označeným uzneseniam odvolanie, avšak tieto podania (podobné sprievodnému listu) neobsahujú rozsah podaného odvolania, odvolacie dôvody, ani odvolací návrh. Samotné vyhotovenie odvolania (ako prílohy k uvedenému podaniu) nemožno podľa názoru odvolacieho súdu považovať za riadne podanie v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu [zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov]. Nakoľko teda ide o podanie vo veci samej v elektronickej podobe bez potrebnej (zákonom vyžadovanej) autorizácie, toto bolo nevyhnutné doručiť súdu do 10 dní v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované, čo sa však nestalo, preto sa na tieto podania (prílohy) neprihliada (§ 125 ods. 2 CSP). Uvedené nedostatky odvolaní - s ohľadom na viazanosť odvolacieho súdu rozsahom a odvolacími dôvodmi - neumožňujú odvolaciemu súdu pokračovať v odvolacom konaní, keďže na doplnenie odvolacích dôvodov súd (prvoinštančný ani odvolací) odvolateľa nevyzýva. S poukazom na uvedené odvolací súd obe odvolania odmietol, a to bez preskúmavania vecnej správnosti napadnutých rozhodnutí, keď preskúmaniu uznesenia z 25. marca 2019 bránilo aj rozhodnutie odvolacieho súdu z 28. októbra 2019.

4. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali povinní (ďalej aj „dovolateľa“) v zákonom stanovenej lehote dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f) CSP tvrdiac, že odvolací súd im svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. S poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá za odňatie možnosti konať pred súdom považuje taký postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (napr. odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané, žiadali, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázali na to, že po podaní odvolania odvolacie konanie prebieha sčasti na súde prvej inštancie, ktorý má povinnosť vykonať zákonom stanovené úkony. Samotné odvolacie konanie potom prebieha na odvolacom súde. Ak má odvolanie vady, teda mu chýbajú obligatórne náležitosti podľa § 363 CSP, súd vyzve odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil. Podľa názoru dovolateľov mal súd prvej inštancie v prípade podaných odvolaní postupovať uvedeným zákonným spôsobom a zrejme tak aj postupoval, ak po podaní odvolania vydal dňa 24. januára 2022 opravné uznesenie, ktoré bolo povinným doručené 25. januára 2022. Z vykonaného úkonu súd prvej inštancie pre povinných nevyplývalo, že nimi podané odvolanie do elektronickej schránky príslušného súdu by nemalo právne účinky, o čom následne svedčí aj predkladacia správa pre Krajský súd v Nitre, založená v elektronickej súdnej spise. Dovolateľa sa nestotožňujú s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý odvolanie odmietol z dôvodu, že nemá náležitosti podľa § 363 CSP, keď pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať. Zdôraznili, že odmietnutiu odvolania podľa § 386 písm. d) CSP musí predchádzať postup podľa § 373 CSP, t. j. výzva na doplnenie odvolania s poučením o následkoch neodstránenia väd odvolania. Namietali tiež, že pri podávaní odvolania sa postupovalo podľa

pokynov publikovaných na stránke Ústredného portálu verejnej správy o elektronickej komunikácii právnych zástupcov so súdmi. Zo spisu podľa názoru dovolateľov vyplýva, že aj súd prvej inštancie tým, že vydal poverenie exekútorovi bez exekučného titulu - rozhodnutia zmenkového súdu, ktoré doposiaľ nebolo doručené povinnému 1/ - znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré dovolateľom priznáva CSP za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a rovnako aj súdu prvej inštancie neobsahujú podľa názoru dovolateľov zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu a sú zmätočné.

5. Oprávnená sa k dovolaniu povinných nevyjadрила.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci exekučného konania (na strane povinnej), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpení v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, po preskúmaní veci bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

8. Podľa § 202 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 1. apríla 2017, dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné.

9. Zo spisu vyplýva, že predmetné exekučné konanie sa začalo 23. augusta 2011, doručením návrhu oprávnenej na vykonanie exekúcie (pôvodnému) súdnemu exekútorovi JUDr. Milanovi Strieškovi. Dňa 1. apríla 2017 nadobudla účinnosť novela Exekučného poriadku, vykonaná zákonom č. 2/2017 Z. z., ktorá modifikovala spôsobilý predmet dovolania (ako jednej z objektívnych podmienok jeho prípustnosti) tak, že vylúčila prípustnosť dovolania proti uzneseniam vydaným v exekučnom konaní. V prechodných ustanoveniach (k úpravám účinným od 1. apríla 2017) síce stanovila, že ak § 243i až § 243k neustanovujú inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017 (§ 243h ods. 1), avšak vo vzťahu k opravným konaniam, a teda ani k dovolaciemu konaniu, uvedená novela Exekučného poriadku neurčila žiadne pravidlo. Je preto potrebné vychádzať z princípu jej okamžitej aplikability aj na konania začaté pred 1. aprílom 2017. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutiach sp. zn. 3ECdo/27/2017, 4ECdo/23/2017, 5ECdo/10/2017, 7ECdo/3/2017, 8ECdo/17/2017, 5ECdo/2/2018, 1Oboer/23/2018, 1Oboer/1/2023 a mnohých ďalších, pričom Ústavný súd Slovenskej republiky uvedený záver vo svojich rozhodnutiach opakovane vyhodnotil ako ústavne konformný (napr. II. ÚS 185/2018, III. ÚS 276/2018, I. ÚS 281/2018, I. ÚS 259/2018).

10. V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že dovolacie konanie bolo začaté podaním dovolania dňa 12. októbra 2022, teda za účinnosti novej právnej úpravy, zavedenej novelou Exekučného poriadku vykonanou zákonom č. 2/2017 Z. z. Ak by sa prípustnosť dovolania posudzovala výlučne len podľa nej a podľa okamihu začatia dovolacieho konania, bolo by dovolanie bez ďalšieho neprípustné. Avšak vzhľadom na povinnosť ústavne konformného výkladu, a teda vzhľadom na rešpektovanie ústavných princípov dôvery v platné právo a legitímneho očakávania, ako aj dôvery v správnosť aktov orgánov verejnej moci, vrátane v nich obsiahnutého poučenia o možnosti opravných prostriedkov, dovolací súd pri riešení tejto otázky považoval za správne, aby sa prípustnosť dovolania posudzovala podľa právnej úpravy platnej v čase vydania dovolaním napadnutého rozhodnutia (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6ECdo/15/2017 z 27. septembra 2017, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2018 pod poradovým číslom 24).

11. Zo spisu vyplýva, že aj rozhodnutie odvolacieho súdu bolo v rámci exekučného konania vydané už za účinnosti novej právnej úpravy dňa 30. júna 2022. S poukazom na uvedené bolo preto na predmetné

dovolacie konanie potrebné aplikovať právnu úpravu Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017, ktorá prípustnosť dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní vylúčila. Dovolanie povinných proti uzneseniu, ktorým odvolací súd odmietol ich odvolania, je teda bez ďalšieho procesne neprípustné.

12. Dovolací súd so zreteľom na vyššie uvedené, dovolanie povinných podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

13. V dovolacom konaní úspešnej oprávnenej vznikol voči povinným nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu oprávnenej v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, dovolací súd v súlade s článkom 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, oprávnenej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj R 72/2018).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.